

Jørn Astrup Hansen:

Tekin um ovurhitaðan búskap

– Tað er fatan bankans, at týðiligir fløskuhálstrupuleikar eru á arbeiðsmarknaðinum, og at klár tekin eru um byrjandi ovurhitan av búskapinum, sigur Jørn Astrup Hansen, forstjóri í Føroya Banka

BÚSKAPUR

Heri á Rógvi

Føroya Banki hevur hetta seinasta hálva árið merkt tað á egnan krop, at tað er vorðið dýrari í Føroyum. Undanfarin ár hevur bankin megnað at hildið rimiliga stabillum útreiðslum, men hesar fyrstu seks mánaðirnar í ár eru útreiðslurnar voksnar 12,1 prosent.

–Útreiðsluhækkingin stavar tó serliga frá eini sera stórarí hækking í lønar- og kostnaðarstignum í samfelagnum sum heild.

Tað er fatan bankans, at týðiligir fløskuhálstrupulleikar eru á arbeiðsmarknaðinum, og at klár tekin eru um byrjandi ovurhitan av búskapinum, sigur Jørn Astrup Hansen, forstjóri í Føroya Banka.

Forstjórín sigur, at vit í Føroyum í løtuni upplíva ein eksplosión í forbrúki, og hetta sæst aftur í eitt nú talið av nýggjum bílum.

Jørn Astrup Hansen ivast ikki í, at tað er meira skil á nú enn á fyrsunum, men hann heldur tað kortini líkjast einari ov skjótari ferð

Rentimarginalur

Sum nevnt aðrastaðni á síðuni, so hevur Føroya Banki merkt, at eina ógvuliga livliga kapping millum peningastovnar.

Forstjórín visir á, at rentumarginalurin, t.e. munurin á útláns og innlánsrentuni, í miðal er fyra prosent í Føroyum. Hetta er millum eitt og tvey prosent minni enn í Danmark.

–Seinastu áriní hava verið mestsum úttan tap fyri okkum, og er hetta heilt óvanligt. Í framtíðini – undir normalum forholdum – mugu vit rokna við, at bankan fer at tapa meiri pening, sigur Jørn Astrup.

Tað kostar tvey prosent

at reka bankan, og undir vanligum umstøðum vildi bankin merkt eitt tap umleið 1,5 %. Tiskil verður bert 0,5% eftir m.a. í vinningsbýti til partaeigarar, og hetta er ov lítið, heldur bankastjórín.

Fylgjurnar kunnu vera ein tveimum: At ómaksgjöldini veksa ella at útlánsrentan veksur. Sannlíkur er ein lítill vøkstur í útlánsrentuni.

Tvær milliardir

Spurdur um virðið á Føroya Banka havandi nýggjasta úrslitið í huga, svara Jørn Astrup Hansen, at teir meta virðið á Føroya Banka vera á leið tvær milliardir krónur.

–Eitt er virðið á bankanum, men eitt annað er, hvussu nógv nakar vil keypa hann fyri, sigur Jørn Astrup Hansen.

Hann grundar sína meting á, at bankin hevur ein eginpening aljóðandi góðar 1,5 milliardir. Restin av virðinun kann ein so meta um, og stjórín metir virðið á bankanum liggja um tær tvær milliardirnar.

Hann visir harafturat á, at teir eisini liva av rentustøðini, tí teir seta eisini part av sínum eginpeningi í peninga- og virðisbrævamarknaðir.

Føroya Banki heldur tørn

Á niðastu linju á hálvársroknskapinum hjá Føroya Banka stendur nett tað sama sum fyrra hálvár í fjør.

ROKNSKAPUR

Heri á Rógvi

Føroya Banki hevði fyrra hálvár í ár 93 mió. kr. í avlopi áðrenn skatt. Hetta júst tað sama sum fyrra hálvár í fjør.

Árið í fjør varð av Janusi Petersen, stjóra fyri Føroya Banka, kallað fyri tað besta árið nakrantíð hjá bankanum. Roknað var tað heldur ikki við, at 2002 fór at gerast eins gott, men higartil hevur bankin megnað at hildið tørn.

Forstjórín, Jørn Astrup Hansen, letur væl at hálvársúrslitinum hjá bankanum. Hann roknar tó ikki við, at úrslitið fyri alt árið fer at vísa eitt eins stórt avlop fyri Føroya Banka sum undanfarna árið.

Eftir skatt góvu fyrstu seks mánaðirnar Føroya Banka 74 milliónir at leggja afturat eginpeninginum. Ein stórir partur av hesum peninginum verður væntandi latin Fíggjargrunninum hjá landsstýrinum í vinningsbýti.

Rentu- og kostnaðarinntøkur bankans fevndu fyri 1. hálvár 2002 um 124 mió. kr. imóti 140 mió. kr. fyri sama tíðarskeiði 2001. Henda minking stavar í høvuðsheitum frá, at bankin í 1. hálvári hevur verið noyddur at seta eitt sera stórt nettogjaldføri, uml.

Forstjórín í Føroya Banka, Jørn Astrup Hansen, letur væl at hálvársúrslitinum hjá bankanum, sum visti eitt avlop aljóðandi 93 mió. áðrenn skatt.

1,8 mia. kr., í peninga- og virðisbrævamarknaðirnar við lutfalsliga lágarí rentu, nevniliga uml. 1,5 pst. stig lægri enn støðið sama tíðarskeið í fjør.

Afturat hesum kemur, at ríkiliga gjaldførið í samfelagnum hevur havt við sær eina ógvuliga livliga priskapping peningastovnanna millum. Tað er fatanin hjá Føroya Banka, at verandi rentumunur fer at roynast ov trongur, tá verandi sera stóra uppgongd í búskapinum fer at hava av, og peningastovnarir aftur skulu standa imóti vanligum tapum av skuldarum sínum.

Fyri stórar partar av føroyska figgjarheiminum røkkur hesin vinningur einans til eitt sera lítið avkast av eginpeninginum, skrivur Føroya Banki í tíðinda-skrívi.

– Afturgongdin í rentu-inntøkum bankans er fyri ein part vunnin innaftur á marknaðinum fyri rentu- og gjaldoyratryggingarsáttmálar. Soleiðis hevði Føroya Banki í 1. hálvári 2002 ein vinning av virisjavnan uppá tilsamans 9 mió. kr. Eftir virðisjavnan og aðrar vanligar inntøkur uppá 8 mió. kr. gjørdist úrslit bankans av figgjarpostum 141 mió. kr. fyri 1. hálvár 2002. Hetta er 4,6 pst. minni enn undanfarna ár, skrivur Bankin í tíðinda-skrívi.

Afturføringar

Sum úrsliti av kreppuni fyrst í nítíárunum fekk Føroya Banki eina kraftiga innspræning frá mynduleikunum uppá fleiri milliardir. Ein stóran part

av hesum peningi hevur bankin kunnað afturført seinnu áriní, og hetta hevur eisini verið høvuðsorsøkin til, at bankin hevur kunnað víst á ovurstór avlop. Tá roknskapurin fyri 2002 varð mett, at bankin nú var liðugur við afturføringar, og byrjast kundi at tosa um »veruligan« vinning hjá bankanum. Í hálvársroknskapinum sæst, at bankin inntøkuført 13 mió. kr. í burturleggingum. Stjórín heldur tó ikki, at hetta broytir teirra áður nevndu metingar.

Føroya Banki hevur í 1. hálvári 2002 afturført (inntøkuført) 13 mió. kr. í burturleggingum (netto). Hetta eigur ikki verða tulkað sum eitt tekin um, at bankin hevur broyt metingina av millumverandum sínum. Heldur er talan um, at ein ávís flyting av millumverandum er peningastovnanum millum, og Føroya Banki hevur í hesum sambandi kunnað afturført lutfalsliga stórar upphæddir, sigur Jørn Astrup Hansen.

Tølini í hálvársroknskapinum siga okkum eisini so mikið, at bæði útlánini og innlánini er voksin við ávikavíst 4,4 og 7,3%. Hetta er eisini í tráð við góðu gongdini í búskapinum og samfelagnum.

Tað hevur merkt bankan, at útreiðslurnar til starvsfólk og annað eru voksnar so mikið, at teir fyri hvørja útreiðslukrónu nú vinna 2,27 kr. móti 2,64 í 2001. Eginpeningurin hjá bankanum er nú góða hálvaðru milliard.

Einki samband

Tað er hugstoytt at verða lagdur undir at koma bátastevnuni á Tvøroyri í trupulleikar, sigur nevndarlimur í Hósvíkar Róðrarfelag, sum visir aftur, at samband hevur verið millum fyrireikingarnar til bátastevnuna á Tvøroyri og regattaini í Sundalagnum

SIGLING

Edvard Joensen

Fyrireikararnir av teimum báðum bátastevnunum, sum hildnar verða hetta vikuskiftið, hava ongatið havt samband hvør við annan, sigur Hans Jacob Djurhuus, sum er nevndarlimur í Hósvíkar Róðrarfelag.

Av Tvøroyri hevur annars verið sagt, at tað er keðiligt, at báðar stevurnar falla saman, tí tað hevur helst gjørt, at so fáir føroyingar koma til stevnuna á Tvøoyri. Hildið hevur verið fram, at tey hava tosað við hósvíkingar um hetta, og vóru tá samd um, at hava stevurnar hvør sítt viku-

Tað eru ikki fyrireikararnir av regattaini í Hósvík, sum hava skuldina av, at tiltøkiní falla saman, sigur nevndarlimur í Hósvíkar Róðrarfelag

skifti, júst fyri at sleppa undan slíkum samanfalli.

Men hesum visir nevndarlimurin í Hósvíkar Róðrarfelag aftur. Hann sigur, at tey gjørdur av longu í fjør, at regattaini í Sundalagnum skuldi verða eitt árliga afturvendandi tiltak, sum haldast skuldi í samband við Ovastevnuna í Nólsoy.

Hann dugir ikki at skilja upphaldið av Tvøroyri, sigur Hans Jacob Djurhuus, sum heldur tað vera keðiligt at verða lagur undir at vera orsök til eina kanska miseyðnaða stevnu á Tvøoyri.

Annars sigur hann um regattaini á ár, at undirtøkan er góð, og at hon verður hildin á sama hátt, sum andanfarnu áriní. Sigt verður fríggjakvøldið av Eiði til Hósvíkar, har veitsla verður. Leygardagin verður so hildið fram til Nólsoyar.

Hans Jacob Djurhuus sigur, at hesaferð fara samaritarr frá Reyða Krossi at vera við í regattaini.

Tað er Hósvíkar Róðrarfelag, sum einsamalt skipar fyri regattaini í Sundalagnum í ár.

Ley. 12. oktober 2002

LITAVA - FØROYAR

Mik. 16. oktober 2002

TÝSKLAND - FØROYAR

Prísur fyri rundtúrín - tveir landsdystir:

Fyri hvønn í dupultkamari kr. 7.855

Fyri hvønn í einakamari kr. 9.190

Ferðing:

Farið verður úr Føroyum 9/10 til Kaunas í Litava, 13/10 verður flogið við Atlantsflog úr Kaunas til Hannover. Heimferðin verður tann 16/10 eftir dystin.

Íroknað prísín er:

Flogferð Føroyar-Kaunas-Hannover-Føroyar, innivist í 4 nætur á hotel Kaunas/Santaka v/morgunmati í Kaunas og 3 nætur á Hotel Loccumer Hof v/morgunmati í Hannover, 2 útferðir í Kaunas, 2 útferðir í Hannover, bussflutningur í Kaunas og Hannover, atgongumerki til dystirnar og ferðaavgjöld.

ATLANTIC AIRWAYS

Flogvellurin · FO-380 Servagur
Tel: 34 10 40 · Fax 34 10 01 · booking@atlantic.fo

www.atlantic.fo

Hálvársroknskapurin 2002

i 1.000 kr.

Rakstrarroknskapur 1. hálvár	2002	2001
Rentuinntøkur o.a. Rentuútreiðslur o.a.	163.964 48.047	197.203 64.493
Rentuinntøkur netto	115.917	132.710
Vinningsbýti av partabrøvum og øðrum kapitalpørtum Kostnaðar- og provisíonsinntøkur Útreiðslur til kostnað og provisíonir	183 8.919 885	207 6.784 125
Rentu- og kostnaðarinntøkur netto	124.134	139.575
Virðisjavnan av virðisbrøvum og gjaldoyra Aðrar vanligar inntøkur	8.736 8.342	3.254 5.215
Úrslit av figgjarpostum	141.212	148.045
Útreiðslur til starvsfólk og umsiting Avskrivningar av ótøkiligum og ítøkiligum ognum Tap og burturleggingar fyri skuldarar (netto) Úrslit av kapitaláhugamálum	61.342 1.655 -12.666 1.737	54.887 1.327 -398 497
Úrslit av vanligum rakstri undan skatti	92.618	92.727
Skattur	18.550	18.489
Hálvársúrslit	74.068	74.238

Figgjarstøða pr. ultimo juni		
Ogn:		
Kassapeningur og áogn í lánistovnum o.a.	341.979	221.502
Útlán	3.366.309	3.225.724
Láns-, partabrøv o.a.	1.537.693	1.529.073
Kapitalpartar í leysknýttum og tilknýttum feløgum	117.434	114.250
Ótøkiligar ognir	0	291
Ítøkiligar ognir	52.143	48.048
Aðrar ognir og tíðaravmarkingar	65.351	107.094
Ogn tilsamans	5.480.909	5.245.981
Skuld:		
Skuld til lánistovnar	127.284	195.479
Innlán	3.822.902	3.563.752
Onnur skuld og tíðaravmarkingar	32.864	81.187
Avsetingar til skyldur	4.893	5.458
Úrslit higartil í ár	74.068	74.238
Eginpeningur	1.418.898	1.325.868
Skuld tilsamans	5.480.909	5.245.981
Ábyrgdir	242.772	235.303
Aðrar skyldur	51.877	48.428
Tøl, sum ikki eru tikin við í javnan, tilsamans	294.649	283.731

 FØROYA BANKI